

مرکز پیشگیری و ارتقای سلامت بیمارستان شهید محلاتی

راهنمایی آموزش والدین نوزاد نارس

گروه هدف: والدین با نوزاد

تبریز - خیابان راه آهن - نرسیده به میدان جهاد
بیمارستان شهید محلاتی تبریز

« عدم تجویز خودسرانه هر نوع دارو به نوزاد نارس

« سیگار نکشیدن والدین یا مراقبین در نزد نوزاد
« معاینات دوره‌ای و تکمیلی طبق توصیه کادر درمان و متخصص نوزادان

« پیگیری به موقع مشاوره های چشم، معاینات گوش، آزمایشات تیروئید...

« تجویز به موقع آهن و ویتامین ها و مواد تکمیلی و تکمیل واکسیناسیون

« در طی مدتی که نوزاد شما تغذیه نمی شود یا مقدار شیر مصرفی کم است می توانید شیر اضافه خود را دوشیده و برای مصرف بعدی ذخیره نمایید.

« همکاری و حوصله والدین خصوصا مادر در روند بهبودی نوزاد تاثیر گذار خواهد بود.

چند نکته:

« نوزادان نارس نیاز به بستری و مراقبت طولانی در بخش NICU دارند تا شرایط عمومی شان به وضعیت مناسب و پایدار برسد.

« بیشتر نوزادان در طی ۳-۴ روز بعد از تولد روند بهبودی پیدا می کنند ولی ممکن است مشکلات دیگری مانند مشکلات قلبی و خونریزی مغزی نیز بدلیل نارسایی ریه ها بروز کند.

« نوزاد نارس تا رسیدن به وضعیت مطلوب تغذیه ای و ترخیص نیاز به زمان و اقدامات درمانی متعدد دارد.

« برای بهبود وضعیت تنفسی و درمان زجر تنفسی در اغلب نوزادان نارس نیاز به اکسیژن تراپی است و در صورت صلاحدید پزشک متخصص نوزادان نیاز به تزریق دارویی در داخل ریه ها می باشند این داروها جزء داروهای گران قیمت و با ارزش می باشند. در اغلب موارد دستگاه کمک تنفسی نیز جهت بهبود تنفس نوزاد نارس استفاده میشود.

« انجام مراقبت کانگرویی (KMC) توسط مادر در صورتی که شرایط نوزاد اجازه دهد در بهبود هر چه سریع تر نوزاد کمک کننده خواهد بود.

« نوزادان نارس در خانه نیز محتاج مراقبت خاصی هستند از جمله: جلوگیری از گرما و سرمای بیش از حد.

نوزاد نارس

به نوزادی نارس گفته می شود که قبل از هفته ۳۷ بارداری متولد شود. علل مختلفی برای نارس شدن نوزاد وجود دارد.

علل تولد نوزاد نارس

علت تولد نوزاد نارس اغلب نا معلوم است. با این حال تولد نوزاد نارس در میان زنان میانسال بیشتر است. همچنین تولد نوزاد نارس در بین زنان با وضعیت اقتصادی پایین و کم درآمد بیشتر است. همچنین در زنانی که مراقبت کافی در طول بارداری نداشته اند و جنین های چند قلو و زنانی که تغذیه نامناسب در بارداری داشته اند احتمال بدنیا آمدن نوزاد نارس زیاد می باشد. در زنانی که در طول بارداری به عفونت واژن و عفونت دستگاه ادراری و بیماری های مقاربتی مبتلا می شوند احتمال بدنیا آمدن نوزاد نارس بالا می رود.

پیشگیری از تولد نوزاد نارس

بهترین راه پیشگیری از تولد نوزاد نارس مراقبت از مادر و حفظ سلامت او می باشد. مادر باردار باید رژیم غذایی مناسب داشته باشد. مادر باردار باید رژیم غذایی مناسب داشته باشد. از مصرف مواد مخدر و الکل و دخانیات خودداری کند. اگر درد زایمان در خانم باردار زودتر از موعد مقرر فرا رسید باید سریعاً به پزشک خود اطلاع دهید و در صورت صلاحدید پزشک زایمان را با متوقف کردن دردهای زایمان به تعویض بیندازد.

مراقبت از نوزاد نارس

هیچ مادری انتظار ندارد نوزاد نارس بدنیا آورد اما والدین باید بدانند که به محض تولد نوزاد نارس چه کار هایی انجام دهند. نوزاد نارس پس از تولد در بخش مراقبت های ویژه نوزادان (NICU) بستری میشود کار هایی که برای مراقبت کافی از نوزادان نارس باید انجام داد شامل موارد زیر است:

گرم کردن نوزاد: بسیاری از نوزادان نارس فاقد چربی زیر پوست به مقدار کافی میباشند در نتیجه نمیتوانند گرما را در بدن خود نگهدارند، به همین دلیل در بخش مراقبتهای ویژه در تخت های مجهز به گرم کننده تابشی و یا در تخت های مخصوصی که انکوباتور (Incubator) نامیده میشود قرار میگیرند تا گرمای بدنشان تامین شود.

کم خونی: بسیاری از نوزادان نارس با کمبود گلبول های قرمز خون روبرو هستند. این کمبود نیز در بخش NICU درمان میشود.

فشار خون: عوامل متعددی از جمله عفونت ها با تاثیر بر میزان پلاکت ها سبب از دست دادن خون در نوزاد نارس میشود، که در نتیجه آن فشار خون نوزاد پایین می آید. ممکن است نوزاد به تزریق خون یا دریافت مایعات نیز داشته باشد .

نیاز های تغذیه ای: بهترین نوع شیر برای نوزاد نارس، شیر مادر است، زیرا این نوزادان به دلیل نارس بودن بیشتر در معرض انواع عفونت ها می باشند و شیر مادر بدلیل داشتن پروتئین های ویژه نوزاد را از خطر عفونت حفظ می کند و امکان رشد بهتر رو فراهم میکند. علاوه بر آن به دلیل مشکلات تنفسی و عدم تکامل توانایی بلع در نوزادان نارس سوند معده ای از طریق بینی یا دهان در معده این نوزادان جاگذاری میشود تا امکان تغذیه این نوزادان فراهم میشود.

مشکل زجر تنفسی در نوزادان نارس: بسیاری از نوزادان نارس بدلیل عدم رشد کافی ریه ها و ضعف عضلات تنفسی در اثر زایمان زودرس در تنفس دچار مشکل هستند. این نوزادان در بخش NICU از نظر تنفس هم مورد بررسی و درمان قرار می گیرند. زجر تنفسی در این نوزادان به صورت تنفس همراه با ناله، تنفس های تند و کمبودی پوست ناشی از کمبود اکسیژن تظاهر می یابد و در نهایت بدلیل خستگی عضلات تنفسی نوزاد دچار قطع تنفس می شود. کنترل وضعیت تنفسی این نوزادان از مهمترین اقدامات مراقبتی در بخش NICU می باشد. طی مدتی که نوزاد شما در بخش NICU بستری می باشد تماس و ارتباط عاطفی خود را با او قطع نکنید.